

Brahma-Sutra - adhikarana

——
ब्रह्मसूत्राधिकरणानि

——
Document Information



Text title : Brahmasutra Adhikarana List

File name : brahmasuutraadhikarana.itx

Category : sUtra, major_works

Location : doc_z_misc_major_works

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Description-comments : The text is based on Shankarabhashya (not Ramanuja, Madhva)

Source : Sw. Gambhirananda's translation of Shankara Sutra Bhasya, and Belvalkar
Brahmasutrapatha

Latest update : July 15, 2016, October 6, 2018

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om


This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org



Brahma-Sutra - adhikarana

બ્રહ્મસૂત્રાધિકરણાનિ



બ્રહ્મસૂત્રાધિકરણાનાં અનુક્રમણિકા અથવા બ્રહ્મસૂત્રાધિકરણસૂચિ:

The text is based on Shankarabhashya

॥ બ્રહ્મ સૂત્રાણિ ॥

અધ્યાયા:	૪	૧ સમન્વય	૨ અવિરોધ	૩ સાધન	૪ કુલ
પાદા:	૧૬	૪	૪	૪	૪
અધિકરણાનિ	૧૯૧	૩૯	૪૭	૬૭	૩૮
સૂત્રાણિ	૫૫૫	૧૩૪	૧૫૭	૧૮૬	૭૮

૧ સમન્વય

અધ્યાય:	અધિકરણ	૩૯	સૂત્રાણિ	૧૩૪
પાદ ૧	૧-૧૧		૧-૩૧	
પાદ ૨	૧૨-૧૮		૩૨-૬૩	
પાદ ૩	૧૯-૩૧		૬૪-૧૦૬	
પાદ ૪	૩૨-૩૯		૧૦૭-૧૩૪	

૨ અવિરોધ

અધ્યાય:	અધિકરણ	૪૭	સૂત્રાણિ	૧૫૭
પાદ ૧	૪૦-૫૨		૧૩૫-૧૭૧	
પાદ ૨	૫૩-૬૦		૧૭૨-૨૧૬	
પાદ ૩	૬૧-૭૭		૨૧૭-૨૬૯	
પાદ ૪	૭૮-૮૬		૨૭૦-૨૯૧	

૩ સાધન

અધ્યાય:	અધિકરણ	૬૭	સૂત્રાણિ	૧૮૬
પાદ ૧	૮૭-૯૨		૨૯૨-૩૧૮	
પાદ ૨	૯૩-૧૦૦		૩૧૯-૩૫૯	

પાદ ૩	૧૦૧-૧૩૬	૩૬૦-૪૨૫
પાદ ૪	૧૩૭-૧૫૩	૪૨૬-૪૭૭

૪ કુલ

અધ્યાય: ૧	અધિકરણ ૩૮	સૂત્રાણિ ૭૮
પાદ ૧	૧૫૪-૧૬૭	૪૭૮-૪૯૬
પાદ ૨	૧૬૮- ૧૭૮	૪૯૭-૫૧૭
પાદ ૩	૧૭૯-૧૮૪	૫૧૮-૫૩૩
પાદ ૪	૧૮૫-૧૯૧	૫૩૪-૫૫૫

અધ્યાય: ૧

પાદ ૧

અધિકરણ ૧-૧૧

સૂત્રાણિ ૧-૩૧

૦૦૧ જિજ્ઞાસાધિકરણમ્ ॥

૦૦૨ જન્માદ્યધિકરણમ્ ॥

૦૦૩ શાસ્ત્રયોનિત્વાધિકરણમ્ ॥

૦૦૪ સમન્વયાધિકરણમ્ ॥

૦૦૫ ઈક્ષત્યાદ્યધિકરણમ્ ॥

૦૦૬ આનન્દમયાધિકરણમ્ ॥

૦૦૭ અન્તરાધિકરણમ્ ॥

૦૦૮ આકાશાધિકરણમ્ ॥

૦૦૯ પ્રાણાધિકરણમ્ ॥

૦૧૦ જ્યોતિશ્ચરણાધિકરણમ્ ॥

૦૧૧ પ્રતર્દનાધિકરણમ્ ॥

પાદ ૨

અધિકરણ ૧૨-૧૮

સૂત્ર ૩૨-૬૩

૦૧૨ સર્વત્ર પ્રસિદ્ધ્યધિકરણમ્ ॥

૦૧૩ અત્તાધિકરણમ્ ॥

૦૧૪ ગુહાપ્રવિષ્ટાધિકરણમ્ ॥

૦૧૫ અન્તરાધિકરણમ્ ॥

૦૧૬ અન્તર્યામ્યધિકરણમ્ ॥

૦૧૭ અદૃશ્યત્વાધિકરણમ્ ॥

૦૧૮ વૈશ્વાનરાધિકરણમ્ ॥

પાદ ૩

અધિકરણ ૧૯-૩૧

સૂત્ર ૬૪-૧૦૬

૦૧૯ દ્યુભ્યથાધિકરણમ્ :

૦૨૦ ભૂમાધિકરણમ્ ॥

૦૨૧ અક્ષરાધિકરણમ્ ॥

૦૨૨ ઈક્ષાતિકર્મવ્યપદેશાધિકરણમ્ ॥

૦૨૩ દહરાધિકરણમ્ ॥

૦૨૪ અનુકૃત્યાધિકરણમ્ ॥

૦૨૫ પ્રમિતાધિકરણમ્ ॥

૦૨૬ દેવતાધિકરણમ્ ॥

૦૨૭ અપશૂદ્ધાધિકરણમ્ ॥

૦૨૮ કમ્પનાધિકરણમ્ ॥

૦૨૯ જ્યોતિરાધિકરણમ્ ॥

૦૩૦ અર્થાન્તરત્વદિવ્યાપદેશાધિકરણમ્ ॥

૦૩૧ સુષુપ્ત્યુત્થાન્ત્યધિકરણમ્ ॥

પાદ ૪

અધિકરણ ૩૨-૩૯

સૂત્ર ૧૦૭-૧૩૪

०३२ अनुमानिकाधिकरानाम् ॥

०३३ यमसाधिकरानाम् ॥

०३४ सङ्ख्योपसङ्गलाधिकरानाम् ॥

०३५ करणत्वाधिकरानाम् ॥

०३६ बालक्यधिकरानाम् ॥

०३७ वाक्यान्वयाधिकरानाम् ॥

०३८ प्रकृत्यधिकरानाम् ॥

०३९ सर्वव्याख्यानाधिकरानाम् ॥

२ अविरोध

अध्यायः ।	अधिकरणं ४७	सूत्राणि १५७
पा६ १	४०-५२	१३५-१७१
पा६ २	५३-६०	१७२-२१६
पा६ ३	६१-७७	२१७-२६६
पा६ ४	७८-८६	२७०-२८१

अविरोध अध्याय २

पा६ १

अधिकरणं ४०-५२

सूत्र १३५-१७१

०४० स्मृत्यधिकरानाम् ॥

०४१ योगप्रत्युक्त्यधिकरानाम् ॥

०४२ न विलक्षणत्वाधिकरानाम् ॥

०४३ शिष्टपरिग्रहाधिकरानाम् ॥

०४४ भोक्त्रपत्त्यधिकरानाम् ॥

०४५ आरम्भनाधिकरानाम् ॥

०४६ एतदव्यपदेशाधिकरानाम् ॥

૦૪૭ ઉપસંહારદર્શનાધિકરણમ્ ॥

૦૪૮ કૃત્સ્નાપ્રસક્ત્યધિકરણમ્ ॥

૦૪૯ સર્વોપેતાધિકરણમ્ ॥

૦૫૦ પ્રયોજનત્વાધિકરણમ્ ॥

૦૫૧ વૈષમ્યનૈર્ઘૃણ્યાધિકરણમ્ ॥

૦૫૨ સર્વધર્મોપપત્યધિકરણમ્ ॥

પાદ ૨

અધિકરણ ૫૩-૬૦

સૂત્ર ૧૭૨-૨૧૬

૦૫૩ રચનાનુપપત્યધિકરણમ્ ॥

૦૫૪ મહદ્દીર્ઘાધિકરણમ્ ॥

૦૫૫ પરમાણુજગદકરણત્વાધિકરણમ્ ॥

૦૫૬ સમુદયાધિકરણમ્ ॥

૦૫૭ નાભાવાધિકરણમ્ ॥

૦૫૮ એકસ્મિન્નસમ્ભવાધિકરણમ્ ॥

૦૫૯ પત્યધિકરણમ્ ॥

૦૬૦ ઉત્પત્યસમ્ભવાધિકરણમ્ ॥

પાદ ૩

અધિકરણ ૬૧-૭૭

સૂત્ર ૨૧૭-૨૬૯

૦૬૧ વિયદધિકરણમ્ ॥

૦૬૨ માતરિશ્વાધિકરણમ્ ॥

૦૬૩ અસમ્ભવાધિકરણમ્ ॥

૦૬૪ તેજોઽધિકરણમ્ ॥

૦૬૫ આબધિકરણમ્ ॥

- ०६६ पृथिव्यधिकरणम् ॥
 ०६७ तदभिधानाधिकरणम् ॥
 ०६८ विपर्ययाधिकरणम् ॥
 ०६९ अन्तरविज्ञानाधिकरणम् ॥
 ०७० यथायथव्यपाश्रयाधिकरणम् ॥
 ०७१ आत्माधिकरणम् ॥
 ०७२ ज्ञाधिकरणम् ॥)
 ०७३ उत्कान्तिगत्यधिकरणम् ॥
 ०७४ कर्तु-अधिकरणम् ॥
 ०७५ तक्षाधिकरणम् ॥
 ०७६ परयत्ताधिकरणम् ॥
 ०७७ अंशाधिकरणम् ॥
 पा६ ४
 अधिकरण ७८-८६
 सूत्र २७०-२८९
 ०७८ प्राणोत्पत्त्यधिकरणम् ॥
 ०७९ सामगत्यधिकरणम् ॥
 ०८० प्राणाशुत्वाधिकरणम् ॥
 ०८१ प्राणश्रैष्ठ्याधिकरणम् ॥
 ०८२ वायुडियाधिकरणम् ॥
 ०८३ श्रेष्ठाशुत्वाधिकरणम् ॥
 ०८४ ज्योतिराद्याधिकरणम् ॥
 ०८५ छन्द्याधिकरणम् ॥
 ०८६ संज्ञामूर्तिकल्प्यधिकरणम् ॥

અધ્યય: ।	અધિકરણ ક્રમ	સૂત્રાણિ ૧૮૬
પાદ ૧	૮૭-૯૨	૨૯૨-૩૧૮
પાદ ૨	૯૩-૧૦૦	૩૧૯-૩૫૯
પાદ ૩	૧૦૧-૧૩૬	૩૬૦-૪૨૬
પાદ ૪	૧૩૭-૧૫૩	૪૨૭-૪૭૭

સાધન અધ્યાય ૩

પાદ ૧

અધિકરણ ૮૭-૯૨

સૂત્ર ૨૯૨-૩૧૮

૦૮૭ તદન્તરપ્રતિપત્યધિકરણમ્ ॥

૦૮૮ કૃતત્યયાધિકરણમ્ ॥

૦૮૯ અનિષ્ટાદિકાર્યાધિકરણમ્ ॥

૦૯૦ સભાવ્યપત્યધિકરણમ્ ॥

૦૯૧ નાતિચિરાધિકરણમ્ ॥

૦૯૨ અન્યધિષ્ટિતાધિકરણમ્ ॥

પાદ ૨

અધિકરણ ૯૩-૧૦૦

સૂત્ર ૩૧૯-૩૫૯

૦૯૩ સન્ધ્યધિકરણમ્ ॥

૦૯૪ તદભાવાધિકરણમ્ ॥

૦૯૫ કર્માનુસ્મૃતિશબ્દવિધ્યધિકરણમ્ ॥

૦૯૬ મુગ્ધેડર્થસમ્પત્યધિકરણમ્ ॥

૦૯૭ ઉભયલિડ્ગાધિકરણમ્ ॥

૦૯૮ પ્રકૃતૈતવત્વાધિકરણમ્ ॥

૦૯૯ પરાધિકરણમ્ ॥

૧૦૦ કૃલાધિકરણમ્ ॥

पा६ ३

अधिकरण १०१-१३६

सूत्र ३६०-४२५

१०१ सर्वविदान्तप्रत्ययाधिकरणम् ॥

१०२ उपसंखाराधिकरणम् ॥

१०३ अन्वयत्वाधिकरणम् ॥

१०४ व्ययधिकरणम् ॥

१०५ सर्वभेदाधिकरणम् ॥

१०६ आनन्दाद्यधिकरणम् ॥

१०७ अध्यानायाधिकरणम् ॥

१०८ आत्मगुणित्यधिकरणम् ॥

१०९ कार्याभ्यानाधिकरणम् ॥

११० समानाधिकरणम् ॥

१११ सम्बन्धाधिकरणम् ॥

११२ सम्भृत्याधिकरणम् ॥

११३ पुरुषविद्याधिकरणम् ॥

११४ वेधाद्यधिकरणम् ॥

११५ उन्त्याधिकरणम् ॥

११६ सम्परायाधिकरणम् ॥

११७ गतेरर्थवन्त्याधिकरणम् ॥

११८ अनियमाधिकरणम् ॥

११९ यावदधिकाराधिकरणम् ॥

१२० अक्षरधियाधिकरणम् ॥

१२१ ध्येयधिकरणम् ॥

१२२ अन्तरत्वाधिकरणम् ॥

- १२३ व्यतिहारधिकरणम् ॥
 १२४ सत्याधाधिकरणम् ॥
 १२५ कामाधाधिकरणम् ॥
 १२६ आदराधिकरणम् ॥
 १२७ तन्निर्धारणाधिकरणम् ॥
 १२८ प्रदानाधिकरणम् ॥
 १२९ लिङ्गात्मयस्त्वाधिकरणम् ॥
 १३० ऐकात्म्याधिकरणम् ॥
 १३१ अङ्गावबद्धाधिकरणम् ॥
 १३२ भूमज्यायस्त्वाधिकरणम् ॥
 १३३ शब्दादिभेदाधिकरणम् ॥
 १३४ विकल्पाधिकरणम् ॥
 १३५ काम्याधिकरणम् ॥
 १३६ यथाश्रयत्वधिकरणम् ॥
 पा६ ४
 अधिकरण १३७-१५३
 सूत्र ४२६-४७७
 १३७ पुरुषार्थाधिकरणम् ॥
 १३८ परामर्शाधिकरणम् ॥
 १३९ स्तुतिमात्राधिकरणम् ॥
 १४० परिप्लवाधिकरणम् ॥
 १४१ अग्नीन्धनाधाधिकरणम् ॥
 १४२ सर्वापेक्षाधिकरणम् ॥
 १४३ सर्वान्नानुमत्यधिकरणम् ॥
 १४४ आश्रमकर्माधिकरणम् ॥

- १४५ विधुराधिकरणम् ॥
 १४६ तद्बुभुअताधिकरणम् ॥
 १४७ अघिकाराधिकरणम् ॥
 १४८ बडिराधिकरणम् ॥
 १४९ स्वाभ्यधिकरणम् ॥
 १५० सडकार्यन्तरविध्यधिकरणम् ॥
 १५१ अनाविष्कराधिकरणम् ॥
 १५२ औडिकाधिकरणम् ॥
 १५३ मुक्तिङ्गलाधिकरणम् ॥

४ कुल

अध्यायः ।	अधिकरण उट	सूत्राणि ७८
५१६ १	१५४-१६७	४७८-४९६
५१६ २	१६८- १७८	४९७-५१७
५१६ ३	१७९-१८४	५१८-५३३
५१६ ४	१८५-१९१	५३४-५५५

कुल अध्यय ४

५१६	१
अधिकरण	१५४-१६७
सूत्र	४७८-४९६

- १५४ आवृत्यधिकरणम् ॥
 १५५ आत्मत्वोपासनाधिकरणम् ॥
 १५६ प्रतिकाधिकरणम् ॥
 १५७ ब्रह्मदृष्ट्यधिकरणम् ॥
 १५८ आदित्यादिमतयाधिकरणम् ॥
 १५९ आसीनाधिकरणम् ॥
 १६० ओकाग्रताधिकरणम् ॥

૧૬૧ આપ્રાયણાધિકરણમ્ ॥

૧૬૨ તદધિગમાધિકરણમ્ ॥

૧૬૩ ઇતરસંશ્લેષાધિકરણમ્ ॥

૧૬૪ અનારબ્ધ્યાધિકરણમ્ ॥

૧૬૫ અગ્નિહોત્રાદ્યધિકરણમ્ ॥

૧૬૬ વિદ્યાજ્ઞાનસાધનાધિકરણમ્ ॥

૧૬૭ ઇતરક્ષપનાધિકરણમ્ ॥

પાદ ૨

અધિકરણ ૧૬૮-૧૭૮

સૂત્ર ૪૯૭-૫૧૭

૧૬૮ વાગાધિકરણમ્

૧૬૯ મનોડધિકરણમ્

૧૭૦ અધ્યક્ષાધિકરણમ્ ॥

૧૭૧ અસૃત્યુપક્રમાધિકરણમ્

૧૭૨ સંસારવ્યપદેશાધિકરણમ્ ॥

૧૭૩ પ્રતિષેધાધિકરણમ્ ॥

૧૭૪ વાગાદિલયાધિકરણમ્ ॥

૧૭૫ અવિભાગાધિકરણમ્ ॥

૧૭૬ તદોકોડધિકરણમ્ ॥

૧૭૭ રશ્મ્યધિકરણમ્ ॥

૧૭૮ દક્ષિણાયનાધિકરણમ્ ॥

પાદ ૩

અધિકરણ ૧૭૯-૧૮૪

સૂત્ર ૫૧૮-૫૩૩

૧૭૯ અર્ચિરાદ્યધિકરણમ્ ॥

૧૮૦ વચ્ચધિકરણમ્ ॥

१८१ तद्विदधिकरणम् ॥

१८२ अतिवाङ्मिकाधिकरणम् ॥

१८३ कार्याधिकरणम् ॥

१८४ अप्रतिकलम्बनाधिकरणम् ॥

पा६ ४

अधिकरण १८५-१८९

सूत्र ५३४-५५५

१८५ सम्मद्याविर्भावाधिकरणम् ॥

१८६ अविभागेन दृष्टत्वाधिकरणम् ॥

१८७ ब्रह्माधिकरणम् ॥

१८८ सङ्कल्पाधिकरणम् ॥

१८९ अभावाधिकरणम् ॥

१९० प्रदीपाधिकरणम् ॥

१९१ जगद्व्यापाराधिकरणम् ॥

अध्याय १ समन्वय

पा६ १

अधिकरण १-११

सूत्र १-३१

अधिकरण ००१ जिज्ञासाधिकरणम् ॥

सूत्र ००१ अथातो ब्रह्मजिज्ञासा

अधिकरण ००२ जन्माद्यधिकरणम् ॥

सूत्र ००२ जन्माद्यस्य यतः ॥

अधिकरण ००३ शास्त्रयोनित्वाधिकरणम् ॥

सूत्र ००३ शास्त्रयोनित्वात् ॥

अधिकरण ००४ समन्वयाधिकरणम् ॥

- સૂત્ર ૦૦૪ તત્તુ સમન્વયાત્ ॥
- અધિકરણ ૦૦૫ ઈક્ષત્યાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૦૫ ઈક્ષતેર્નાશબ્દમ્ ।
 ૦૦૬ ગૌણશ્ચોત્રાત્મશબ્દાત્ ।
 ૦૦૭ તન્નિષ્ઠસ્ય મોક્ષોપદેશાત્ ।
 ૦૦૮ હેયત્વાવચનાચ્ચ ।
 ૦૦૯ સ્વાપ્યયાત્ ।
 ૦૧૦ ગતિસામાન્યાત્ ।
 ૦૧૧ શ્રુતત્વાચ્ચ ॥
- અધિકરણ ૦૦૬ આનન્દમયાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૧૨ આનન્દમયોડભ્યાસાત્ ।
 ૦૧૩ વિકારશબ્દાન્નેતિ ચેન્ન પ્રાયુર્યાત્ ।
 ૦૧૪ તદ્દ્યેતુવ્યપદેશાચ્ચ ।
 ૦૧૫ માન્ત્રવર્ણિકમેવ ચ ગીયતે ।
 ૦૧૬ નેતરોડનુપપત્તેઃ ।
 ૦૧૭ ભેદવ્યપદેશાચ્ચ ।
 ૦૧૮ કામાચ્ચ નાનુમાનાપેક્ષા ।
 ૦૧૯ અસ્મિન્નસ્ય ચ તદ્યોગં શાસ્તિ ॥
- અધિકરણ ૦૦૭ અન્તરાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૨૦ અન્તસ્તદ્ધર્મોપિદેશાત્ ।
 ૦૨૧ ભેદવ્યપદેશાચ્ચાન્યઃ ॥
- અધિકરણ ૦૦૮ આકાશાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૨૨ આકાશસ્તલ્લિડ્ગાત્ ॥
- અધિકરણ ૦૦૯ પ્રાણાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૨૩ અત એવ પ્રાણઃ ॥
- અધિકરણ ૦૧૦ જ્યોતિશ્ચરણાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૨૪ જ્યોતિશ્ચરણાભિધાનાત્ ।
 ૦૨૫ છન્દોડભિધાનાન્નેતિ ચેન્ન તથા

येतोऽर्पणानिगदात्तथा ङि दर्शनम् ।
 ०२६ भूतादिपादव्यपदेशोपपत्तेश्चैवम् ।
 ०२७ उपदेशभेदान्नेति येन्नोभयस्मिन्नप्यविरोधात् ॥

अधिकरण ०११ प्रतर्दनाधिकरणम् ॥

सूत्र ०२८ प्राणस्थानुगमात् ।
 ०२८ न वक्तुरात्मोपदेशादिति
 येदध्यात्मसम्बन्धभूमा ङ्यस्मिन् ।
 ०३० शास्त्रदृष्ट्या तूपदेशो वामदेववत्
 ०३१ श्रवणमुपप्राणविङ्गान्नेति
 येन्नोपासान्नैविधादाश्रितत्वादित् तद्योगात् ॥

अध्याय १

पाद २

अधिकरण १२-१८

सूत्र ३२-६३

अधिकरण ०१२ सर्वत्र प्रसिद्ध्यधिकरणम् ॥

सूत्र ०३२ सर्वत्र प्रसिद्धोपदेशात् ।
 ०३३ विवक्षितगुणोपपत्तेश्च ।
 ०३४ अनुपपत्तस्तु न शारीरः ।
 ०३५ कर्मकर्तृव्यपदेशाच्च ।
 ०३६ शब्दविशेषात् ।
 ०३७ स्मृतेश्च ।
 ०३८ अर्भकौकस्त्वात्तद्व्यपदेशाच्च नेति चेन्न
 निर्यायत्वादेवं व्योमवच्च ।
 ०३९ सम्भोगप्राप्तिरिति चेन्न वैशेष्यात् ॥

अधिकरण ०१३ अत्ताधिकरणम् ॥

सूत्र ०४० अत्ता यथायत्राडलात् ।

०४१ प्रकरणाच्च ॥

अधिकरण ०१४ गुडाप्रविष्टाधिकरणम् ॥

सूत्र ०४२ गुडां प्रविष्टावात्मानौ ङि तद्दर्शनात् ।

०४३ विशेषणस्य ।

अधिकरण ०१५ अन्तराधिकरणम् ॥

सूत्र ०४४ अन्तर उपपत्तेः ।

०४५ स्थानादिव्यपदेशस्य ।

०४६ सुभविशिष्टाभिधानादेव य ।

०४७ श्रुतोपनिषत्कृत्यभिधानस्य ।

०४८ अनवस्थितेरसम्भवास्य नेतरः ॥

अधिकरण ०१६ अन्तर्याम्यधिकरणम् ॥

सूत्र ०४९ अन्तर्याम्यधिदैवाद्विषु तद्ब्रह्मव्यपदेशात् ।

०५० न य स्मार्तमतद्ब्रह्माभिलाषात् ।

०५१ शारीरश्रोत्रभेदेऽपि हि भेदेनैवमधीयते ॥

अधिकरण ०१७ अदृश्यत्वाधिकरणम् ॥

सूत्र ०५२ अदृश्यत्वादिगुणको धर्मोऽन्तेः ।

०५३ विशेषणभेदव्यपदेशाभ्यां य नेतरौ ।

०५४ रूपोपन्यासास्य ।

अधिकरण ०१८ वैश्वानराधिकरणम् ॥

सूत्र ०५५ वैश्वानरः साधारणशब्दविशेषात् ।

०५६ स्मर्यमाणमनुमानं स्यादिति ।

०५७ शब्दादिभ्योऽन्तःप्रतिष्ठास्य नेति चेन्न तथा ।

दृष्ट्युपदेशादसम्भवात्पुरुषमपि यैवमधीयते ।

०५८ अत एव न देवता भूतं य ।

०५९ साक्षाद्यविरोधं जैमिनिः ।

०६० अभिव्यक्तैरित्याश्रयः ।

०६१ अनुस्मृतेर्बाहिरिः ।

०६२ सम्पत्तेरिति जैमिनिस्तथा हि दर्शयति ।

०६३ आमनन्ति यैवमस्मिन् ॥

अध्याय १

पाठ ३

अधिकरण १६-३१

सूत्र ६४-१०६

अधिकरण ०१६ ध्रुव्याधधिकरणम् ॥

सूत्र ०६४ ध्रुव्याधायतनं स्वशब्दात् ।
 ०६५ मुक्तोपसृष्यव्यपदेशात् ।
 ०६६ नानुमानमतश्छब्दात् ।
 ०६७ प्राणभृष्य ।
 ०६८ भेदव्यपदेशात् ।
 ०६९ प्रकरणत्वात् ।
 ०७० स्थित्यदनाभ्यां च ।

अधिकरण ०२० भौमाधिकरणम् ॥

सूत्र ०७१ भूमा सम्प्रसादादध्युपदेशात् ।
 ०७२ धर्मोपपत्तेश्च ॥

अधिकरण ०२१ अक्षराधिकरणम् ॥

सूत्र ०७३ अक्षरमम्बरान्तधृतेः
 ०७४ सा च प्रशासनात् ।
 ०७५ अन्यभाष्यव्यावृत्तेश्च ॥

अधिकरण ०२२ षडक्षतिकर्मव्यपदेशाधिकरणम् ॥

सूत्र ०७६ षडक्षतिकर्मव्यपदेशात् सः ॥

अधिकरण ०२३ दडराधिकरणम् ॥

सूत्र ०७७ दडर उत्तरेभ्यः ।
 ०७८ गतिशब्दाभ्यां तथा छि दृष्टं लिङ्गं च ।
 ०७९ धृतेश्च मलिम्लोऽस्यास्मिन्नुपलब्धेः ।
 ०८० प्रसिद्धेश्च ।
 ०८१ षडक्षतिकर्मव्यपदेशात् स षडक्षित्वात् ।
 ०८२ उत्तराख्येधाविर्भूतस्वरुपस्तु ।
 ०८३ अन्यार्थश्च परामर्शः ।
 ०८४ अल्पश्रुतेरिति येत्तदुक्तम् ॥

अधिकरण ०२४ अनुकृत्यधिकरणम् ॥

- સૂત્ર ૦૮૫ અનુકૃતેસ્તસ્ય ચ ।
૦૮૬ અપિ ચ સ્મર્યતે ॥
- અધિકરણ ૦૨૫ પ્રમિતાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૮૭ શબ્દાદેવ પ્રમિતઃ ।
૦૮૮ હૃદયપેક્ષયા તુ મનુષ્યાધિકારત્વાત્ ॥
- અધિકરણ ૦૨૬ દેવતાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૮૯ તદુપર્યપિ બાદરાયણઃ સમ્ભવાત્ ।
૦૯૦ વિરોધઃ કર્મણીતિ ચેન્નાનેકપ્રતિપત્તેર્દર્શનાત્ ।
૦૯૧ શબ્દ ઇતિ ચેન્નાતઃ પ્રભવાત્પ્રત્યક્ષાનુમાનાભ્યામ્ ।
૦૯૨ અત એવ ચ નિત્યત્વમ્ ।
૦૯૩ સમાનનામરૂપત્વાચ્ચાવૃત્તાવધ્યવિરોધો
દર્શનાત્સ્મૃતેશ્ચ ।
૦૯૪ મધ્વાદિષ્વસમ્ભવાદનધિકારં જૈમિનિઃ ।
૦૯૫ જ્યોતિષિ ભાવાચ્ચ ।
૦૯૬ ભાવં તુ બાદરાયણોઽસ્તિ હિ ॥
- અધિકરણ ૦૨૭ અપશુદ્ધાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૦૯૭ શુગસ્ય તદનાદરશ્રવણાત્તદાદ્રવણાત્ સૂચ્યતે હિ ।
૦૯૮ ક્ષત્રિયત્વગતેશ્ચોત્તરત્ર ચૈત્રરથેન લિડ્ગાત્ ।
૦૯૯ સંસ્કારપરામર્શાત્તદભાવાભિલાપાચ્ચ ।
૧૦૦ તદભાવનિર્ધારણે ચ પ્રવૃત્તેઃ ।
૧૦૧ શ્રવણાધ્યયનાર્થપ્રતિષેધાત્ સ્મૃતેશ્ચ ॥
- અધિકરણ ૦૨૮ કમ્પનાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૦૨ કમ્પનાત્ ॥
- અધિકરણ ૦૨૯ જ્યોતિરધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૦૩ જ્યોતિર્દર્શનાત્ ॥
- અધિકરણ ૦૩૦ અર્થાન્તરત્વાદિવ્યપદેસાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૦૪ આકાશોઽર્થાન્તરત્વાદિવ્યપદેશાત્ ॥
- અધિકરણ ૦૩૧ સુષુપ્ત્યુત્કાન્ત્યધિકરણમ્ ॥

- सूत्र १०५ सुषुप्त्युत्थान्त्योर्भेदेन ।
१०६ पत्यादिशब्देभ्यः ॥
- अध्याय १
पाद ४
अधिकरण ३२-३६
सूत्र १०७-१३४
अधिकरण ०३२ अनुमानिकाधिकरणम् ॥
- सूत्र १०७ आनुमानिकमध्येकेषामिति चेन्न
शरीररूपकविन्यस्तगृहीतेर्दृश्यति च ।
१०८ सूक्ष्मं तु तदर्हत्वात् ।
१०९ तदधीनत्वादर्थवत् ।
११० ज्ञेयत्वावयवनाय्य ।
१११ वदतीति चेन्न प्राज्ञो हि प्रकरणात् ।
११२ त्रयाणामेव यैवमुपन्यासः प्रश्नश्च ।
११३ मलद्वयम् ॥
- अधिकरण ०३३ यमसाधिकरणम् ॥
- सूत्र ११४ यमसवदविशेषात् ।
११५ ज्योतिरूपकमा तु तथा ह्यधीयत अेके ।
११६ कल्पनोपदेशाय मध्यादिवदविरोधः ॥
- अधिकरण ०३४ सङ्ख्योपसङ्गडाधिकरणम् ॥
- सूत्र ११७ न सङ्ख्योपसङ्गडादपि नानाभावादतिरेकाय्य ।
११८ प्राणादयो वाक्यशेषात् ।
११९ ज्योतिषैकेषामसत्यन्ने ॥
- अधिकरण ०३५ कारणत्वाधिकरणम् ॥
- सूत्र १२० कारणत्वेन याकाशादिषु यथाव्यपदिष्टोक्तेः ।
१२१ समाकर्षात् ॥
- अधिकरण ०३६ बालक्यधिकरणम् ॥

- સૂત્ર ૧૨૨ જગદ્વાચિત્વાત્ ।
 ૧૨૩ જીવમુખ્યપ્રાણલિડ્ગાત્રેતિ ચેત્તદ્વ્યાખ્યાતમ્ ।
 ૧૨૪ અન્યાર્થં તુ જૈમિનિઃ પ્રશ્નવ્યાખ્યાનાભ્યામપિ ચૈવમેકે ॥
- અધિકરણ ૦૩૭ વાક્યાનવયાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૨૫ વાક્યાનવયાત્ ।
 ૧૨૬ પ્રતિજ્ઞાસિદ્ધેર્લિડ્ગમાશ્મરથ્યઃ ।
 ૧૨૭ ઉલ્કમિષ્યત એવમ્ભાવાદિત્યૌડુલોમિઃ ।
 ૧૨૮ અવસ્થિતેરિતિ કાશકૃત્સનઃ ॥
- અધિકરણ ૦૩૮ પ્રકૃત્યધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૨૯ પ્રકૃતિશ્ચ પ્રતિજ્ઞાદૃષ્ટાન્તાનુપરોધાત્ ।
 ૧૩૦ અભિધ્યોપદેશાચ્ચ ।
 ૧૩૧ સાક્ષાચ્ચોભયામ્નાનાત્ ।
 ૧૩૨ આત્મકૃતેઃ પરિણામાત્ ।
 ૧૩૩ યોનિશ્ચ હિ ગીયતે ॥
- અધિકરણ ૦૩૯ સર્વવ્યાખ્યાનાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૩૪ એતેન સર્વે વ્યાખ્યાતા વ્યાખ્યાતાઃ ॥
- અધ્યાય ૨ અવિરોધ
- પાઠ ૧
- અધિકરણ ૪૦-૫૨
- સૂત્ર ૧૩૫-૧૭૧
- અધિકરણ ૦૪૦ સ્મૃત્યધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૩૫ સ્મૃત્યનવકાશદોષપ્રસડ્ગ ઇતિ
 ચેન્નાન્યસ્મૃત્યનવકાશદોષપ્રસડ્ગાત્ ।
 ૧૩૬ ઇતરેષાં ચાનુપલબ્ધેઃ ॥
- અધિકરણ ૦૪૧ યોગપ્રત્યુક્ત્યાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૩૭ એતેન યોગઃ પ્રત્યુક્તઃ ॥
- અધિકરણ ૦૪૨ ન વિલક્ષણત્વાધિકરણમ્ ॥
- સૂત્ર ૧૩૮ ન વિલક્ષણત્વાદસ્ય તથાત્વં ચ શબ્દાત્ ।

१३६ अभिमानिव्यपदेशस्तु विशेषानुगतिभ्याम् ।

१४० दृश्यते तु ।

१४१ असदिति येन प्रतिषेधमात्रत्वात् ।

१४२ अपीतौ तद्भ्रसङ्गादसमञ्जसम् ।

१४३ न तु दृष्टान्तभावात् ।

१४४ स्वपक्षदोषाच्च ।

१४५ तर्कप्रतिष्ठानाद्यन्यथाऽनुमेयमिति

येद्वेवमायविभोक्षप्रसङ्गः ॥

अधिकरणी ०४३ शिष्टपरिग्रहाधिकरणीम् ॥ ।

सूत्र १४६ अनेन शिष्टपरिग्रहा अपि व्याख्याताः ॥

अधिकरणी ०४४ भोङ्त्रापत्यधिकरणीम् ॥

१४७ भोङ्त्रापत्तेरविभागश्चेत् स्यात्वोक्तवत् ॥

अधिकरणी ०४५ आरम्भाणाधिकरणीम् ॥

सूत्र १४८ तदनन्त्यमारम्भाणशब्दादित्यः ।

१४९ भावे योपलब्धेः ।

१५० सत्त्वाख्यावरस्य ।

१५१ असद्व्यपदेशान्नेति येन धर्मान्तरेण वाक्यशेषात् ।

१५२ युक्तेः शब्दान्तराच्च ।

१५३ पटवच्च ।

१५४ यथा य प्राणादि ।

अधिकरणी ०४६ एतरव्यपदेशाधिकरणीम् ॥

सूत्र १५५ एतरव्यपदेशाद्धिताकरणाद्विदोषप्रसक्तिः ।

१५६ अधिकं तु भेदनिर्देशात् ।

१५७ अशमादिवच्च तदनुपपत्तिः ॥

अधिकरणी ०४७ उपसंख्यारदर्शनाधिकरणीम् ॥

सूत्र १५८ उपसंख्यारदर्शनात्तेति येन क्षीरवद्धि ।

१५९ देवादिवदपि लोके ॥

अधिकरणी ०४८ कृत्स्नप्रसक्त्यधिकरणीम् ॥

सूत्र १६० कृत्स्नप्रसक्तिर्निरवयवत्वशब्दोपो वा ।
 १६१ श्रुतेस्तु शब्दमूलत्वात् ।
 १६२ आत्मनि यैवं विचित्राश्च हि ।
 १६३ स्वपक्षदोषाभ्य ॥

अधिकरण ०४८ सर्वोपेताधिकरणम् ॥

सूत्र १६४ सर्वोपेता य तद्दर्शनात् ।
 १६५ विकरणात्वात्नेति येत्तदुक्तम् ॥

अधिकरण ०५० प्रयोजनत्वाधिकरणम् ॥

सूत्र १६६ न प्रयोजनवत्त्वात् ।
 १६७ लोकावतु लीलाकैवल्यम् ॥

अधिकरण ०५१ वैषम्यनैर्घृन्याधिकरणम् ॥

सूत्र १६८ वैषम्यनैर्घृण्ये न सापेक्षत्वात् तथा हि दर्शयति ।
 १६९ न कर्माविभागादिति येन्नानादित्वात् ।
 १७० उपपद्यते याष्युपलभ्यते च ।
 १७१ सर्वधर्मोपपत्तेश्च ॥

अध्याय २ अविरोध

पाद २

अधिकरण ५३-६०

सूत्र १७२-२१६

अधिकरण ०५३ रथनाडनुपपत्त्यधिकरणम् ॥

सूत्र १७२ रथनाडनुपपत्तेश्च नानुमानम् ।
 १७३ प्रवृत्तेश्च ।
 १७४ पयोऽम्बुवञ्चेत् तत्रापि ।
 १७५ व्यतिरेकानवस्थितेश्चानपेक्षत्वात् ।
 १७६ अन्यत्राभावाभ्य न तृणादिवत् ।
 १७७ अभ्युपगमेऽप्यर्थाभावात् ।
 १७८ पुरुषाश्मवदिति येत्तथाऽपि ।
 १७९ अङ्गित्वानुपपत्तेश्च ।
 १८० अन्यथाऽनुमितौ य ज्ञाशक्तिवियोगात् ।

१८१ विप्रतिषेधाख्यासमञ्जसम् ॥

अधिकरण ०५४ मडदीर्घाधिकरणम् ॥

सूत्र १८२ मडदीर्घवद्वा ङ्रस्वपरिभाषलाभ्याम् ॥

अधिकरण ०५५ परमाणुजगदाकारणत्वाधिकरणम् ॥

सूत्र १८३ उभयथाऽपि न कर्मात्स्तदभावः ।

१८४ समवायाभ्युपगमाख्य साम्यादनवस्थितेः ।

१८५ नित्यमेव य भावात् ।

१८६ रुपदिमत्वाख्य विपर्ययो दर्शनात् ।

१८७ उभयथा य दोषात् ।

१८८ अपरिग्रहाख्यात्यन्तमनपेक्षा ॥

अधिकरण ०५६ समुदायाधिकरणम् ॥

सूत्र १८९ समुदाय उभयहेतुकेऽपि तदप्राप्तिः ।

१९० एतरेतरप्रत्ययत्वादिति येन्नोत्पत्तिमात्रनिमित्तत्वात् ।

१९१ उत्तरोत्पादे य पूर्वनिरोधात् ।

१९२ असति प्रतिज्ञोपरोधो यौगपधमन्यथा ।

१९३ प्रतिसङ्ख्याऽप्रतिसङ्ख्यानिरोधाप्राप्तिरविच्छेदात् ।

१९४ उभयथा य दोषात् ।

१९५ आकाशे याविशेषात् ।

१९६ अनुस्मृतेश्च ।

१९७ नासतोऽदृष्टत्वात् ।

१९८ उदासीनानामपि यैवं सिद्धिः ॥

अधिकरण ०५७ नाभावाधिकरणम् ॥

सूत्र १९९ नाभाव उपलब्धेः ।

२०० वैधर्म्याख्य न स्वप्रादिवत् ।

२०१ न भावोऽनुपलब्धेः ।

२०२ क्षणिकत्वाख्य ।

२०३ सर्वथाऽनुपपत्तेश्च ॥

अधिकरण ०५८ ऐकस्मिन्नसम्भवाधिकरणम् ॥

सूत्र २०४ नैकस्मिन्नसम्भवात् ।

૨૦૫ એવગ્યાત્માઽકાત્સ્વર્ચમ્ ।
 ૨૦૬ ન ચ પર્યાયાદ્યવિરોધો વિકારાદિભ્યઃ ।
 ૨૦૭ અન્ત્યાવસ્થિતેશ્ચોભયનિત્યત્વાદવિશેષઃ ॥

અધિકરણ ૦૫૯ પત્યધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૦૮ પત્યુરસામગ્જસ્યાત્ ।
 ૨૦૯ સમ્બન્ધાનુપપત્તેશ્ચ ।
 ૨૧૦ અધિષ્ઠાનાનુપપત્તેશ્ચ ।
 ૨૧૧ કરણવચ્ચેન્ન ભોગાદિભ્યઃ ।
 ૨૧૨ અન્તવત્ત્વમસર્વજ્ઞતા વા ॥

અધિકરણ ૦૬૦ ઉત્પત્ત્યસમ્ભવાધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૧૩ ઉત્પત્ત્યસમ્ભવાત્ ।
 ૨૧૪ ન ચ કર્તુઃ કરણમ્ ॥
 ૨૧૫ વિજ્ઞાનાદિભાવે વા તદ્દપ્રતિષેધઃ ।
 ૨૧૬ વિપ્રતિષેધાચ્ચ ॥

અધ્યાય ૨

પાદ ૩

અધિકરણ ૬૧-૭૭

સૂત્ર ૨૧૭-૨૬૯

અધિકરણ ૦૬૧ વિચદધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૧૭ ન વિચદશ્રુતેઃ ।
 ૨૧૮ અસ્તિ તુ ।
 ૨૧૯ ગૌણ્યસમ્ભવાત્ ।
 ૨૨૦ શબ્દાચ્ચ ।
 ૨૨૧ સ્યાચ્ચૈકસ્ય બ્રહ્મશબ્દવત્ ।
 ૨૨૨ પ્રતિજ્ઞાઽહાનિરવ્યતિરેકાચ્છબ્દેભ્યઃ ।
 ૨૨૩ યાવદ્ધિકારં તુ વિભાગો લોકવત્ ॥

અધિકરણ ૦૬૨ માતરિશ્વાધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૨૪ એતેન માતરિશ્વા વ્યાખ્યાતઃ ॥

- अधिकरण ०६३ असम्भवाधिकरणम् ॥
 सूत्र २२५ असम्भवस्तु सतोऽनुपपत्तेः ॥
- अधिकरण ०६४ तेजोऽधिकरणम् ॥
 सूत्र २२६ तेजोऽतस्तथा ख्याल ॥
- अधिकरण ०६५ आबधिकरणम् ॥
 सूत्र २२७ आपः ॥
- अधिकरण ०६६ पृथिव्यधिकरणम् ॥
 सूत्र २२८ पृथिव्यधिकाररूपशब्दान्तरेभ्यः ॥
- अधिकरण ०६७ तदभिध्यानाधिकरणम् ॥
 सूत्र २२९ तदभिध्यानादेव तु तल्लिङ्गात्सः ॥
- अधिकरण ०६८ विपर्ययाधिकरणम् ॥
 सूत्र २३० विपर्ययेण तु क्रमोऽत उच्यते य ।
- अधिकरण ०६९ अन्तराविज्ञानाधिकरणम् ॥
 सूत्र २३१ अन्तरा विज्ञानमनसी क्रमेण तल्लिङ्गादिति येन्नाविशेषात् ।
- अधिकरण ०७० यरायरव्यपाश्रयाधिकरणम् ॥
 सूत्र २३२ यरायरव्यपाश्रयस्तु स्यात्तद्व्यपदेशो
 भाक्तस्तद्भावभावित्वात् ॥
- अधिकरण ०७१ आत्माधिकरणम् ॥
 सूत्र २३३ नात्माऽश्रुतेर्नित्यत्वाच्च ताभ्यः ॥
- अधिकरण ०७२ ज्ञाधिकरणम् ॥
 सूत्र २३४ ज्ञोऽत एव ॥
- अधिकरण ०७३ उल्कान्तिगत्यधिकरणम् ॥
 सूत्र २३५ उल्कान्तिगत्यागतीनाम् ।
 २३६ स्वात्मना योत्तरयोः ।
 २३७ नाणुरतश्छुतेरिति येन्नेतराधिकारात् ।

२३८ स्वशब्दोन्मानाभ्यां च ।
 २३९ अविरोधश्चन्दनवत् ।
 २४० अवस्थितिवैशेष्यादिति येनाभ्युपगमाद्बुद्धि ङि ।
 २४१ गुणान्ना लोकावत् ।
 २४२ व्यतिरेको गन्धवत् ।
 २४३ तथा च दर्शयति ।
 २४४ पृथगुपदेशात् ।
 २४५ तद्गुणसात्त्वात् तद्व्यपदेशः प्राज्ञवत् ।
 २४६ यावदात्मभावित्वाच्च न दोषस्तद्दर्शनात् ।
 २४७ पुंस्त्वादिवत्त्वस्य सतोऽभिव्यक्तियोगात् ।
 २४८ नित्योपलब्ध्यनुपलब्धिप्रसङ्गोऽन्यतरनियमो
 वाऽन्यथा ॥

अधिकरण ०७४ कर्ताधिकरणम् ॥

सूत्र २४९ कर्ता शास्त्रार्थवत्त्वात् ।
 २५० विहारोपदेशात् ।
 २५१ उपादानात् ।
 २५२ व्यपदेशाच्च क्रियायां न चेन्निर्येशविपर्ययः ।
 २५३ उपलब्धिवदनियमः ।
 २५४ शक्तिविपर्ययात् ।
 २५५ समाध्यभावाच्च ॥

अधिकरण ०७५ तक्षाधिकरणम् ॥

सूत्र २५६ यथा च तक्षोभयथा ॥

अधिकरण ०७६ परायत्ताधिकरणम् ॥

सूत्र २५७ परात्तु तच्छ्रुतेः ।
 २५८ कृतप्रयत्नापेक्षस्तु विहितप्रतिषिद्धावैयर्थ्यादित्यः ॥

अधिकरण ०७७ अंशाधिकरणम् ॥

सूत्र २५९ अंशो नानाव्यपदेशादन्यथा यापि दशकित्वादित्वमधीयत अेडे ।
 २६० मन्त्रवर्णाच्च ।
 २६१ अपि च स्मर्यते ।

२६२ प्रकाशादिवन्नैवं परः ।
 २६३ स्मरन्ति य ।
 २६४ अनुज्ञापयित्वा रौ दैवसम्भन्धाज्जयोतिरादिवत् ।
 २६५ असन्ततेश्चाप्यतिकरः ।
 २६६ आभास एव य ।
 २६७ अदृष्टानियमात् ।
 २६८ अभिसन्ध्यादिष्वपि यैवम् ।
 २६९ प्रदेशादिति येन्नान्तर्भावात् ॥

अध्याय २

पाठ ४

अधिकरण ७८-८६

सूत्र २७०-२९१

अधिकरण ०७८ प्राणोत्पत्त्यधिकरणम् ॥

सूत्र २७० तथा प्राणाः ।

२७१ गौण्यसम्भवात् ।

२७२ तत्प्राङ्श्रुतेश्च ।

२७३ तत्पूर्वकत्वाद्वायः ॥

अधिकरण ०७९ समगत्यधिकरणम् ॥

सूत्र २७४ सम गतेर्विशेषितत्वाच्च ।

२७५ उस्तादयस्तु स्थितेऽतो नैवम् ॥

अधिकरण ०८० प्राणानुत्पत्त्याधिकरणम् ॥

सूत्र २७६ अणवश्च ।

अधिकरण ०८१ प्राणश्रेष्ठ्यधिकरणम् ॥

सूत्र २७७ श्रेष्ठश्च ॥

अधिकरण ०८२ वायुङ्कियाधिकरणम् ॥

सूत्र २७८ न वायुङ्किये पृथगुपदेशात् ।

२७९ यस्मुरादिवत्तु तत्सदृशिष्ट्यादित्यः ।

२८० अकरणत्वाच्च न दोषस्तथा हि दर्शयति ।

૨૮૧ પઞ્ચવૃત્તિર્મનોવદ્યપદિશ્યતે ॥

અધિકરણ ૦૮૩ શ્રેષ્ઠશુભાધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૮૨ અણુશ્ચ ॥

અધિકરણ ૦૮૪ જ્યોતિરદ્યધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૮૩ જ્યોતિરાદ્યધિષ્ઠાનં તુ તદામનનાત્ ।

૨૮૪ પ્રાણવતા શબ્દાત્ ।

૨૮૫ તસ્ય ચ નિત્યત્વાત્ ।

અધિકરણ ૦૮૫ ઇન્દ્રિયાધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૮૬ ત ઇન્દ્રિયાણિ તદ્યપદેશાદન્યત્ર શ્રેષ્ઠાત્ ।

૨૮૭ ભેદશ્રુતેઃ ।

૨૮૮ વૈલક્ષણ્યાચ્ચ ॥

અધિકરણ ૦૮૬ સમ્જ્ઞામુર્તિકલ્પાધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૮૯ સંજ્ઞામૂર્તિકલ્પમિસ્તુ ત્રિવૃત્સુર્વત ઉપદેશાત્ ।

૨૯૦ માંસાદિ ભૌમં યથાશબ્દમિતરયોશ્ચ ।

૨૯૧ વૈશેષ્યાત્તુ તદ્વાદસ્તદ્વાદઃ ॥

અધ્યયઃ ૩ સાધન

પાદ ૧

અધિકરણ ૮૭-૯૨

સૂત્રાણિ ૨૯૨-૩૧૮

અધિકરણ ૦૮૭ તદન્તરપ્રતિપત્યધિકરણમ્ ॥

સૂત્ર ૨૯૨ તદન્તરપ્રતિપત્તૌ રંહતિ સમ્પરિષ્વક્તઃ

પ્રશ્નનિરૂપણાભ્યામ્ ।

૨૯૩ આત્મકત્વાત્તુ ભૂયસ્ત્વાત્ ।

૨૯૪ પ્રાણગતેશ્ચ ।

૨૯૫ અઞ્ન્યાદિગતિશ્રુતેરિતિ ચેન્ન ભાક્તત્વાત્ ।

૨૯૬ પ્રથમેઽશ્રવણાદિતિ ચેન્ન તા એવ હ્યુપપત્તેઃ ।

૨૯૭ અશ્રુતત્વાદિતિ ચેન્નેષ્ટાદિકારિણાં પ્રતીતેઃ ।

૨૯૮ ભાક્તં વાઽનાત્મવિત્વાત્તથા હિ દર્શયતિ ॥

अधिकरण ०८८ कृतत्यायाधिकरणम् ॥

सूत्र २९९ कृतात्ययेऽनुशयवान् दृष्टस्मृतिभ्यां यथेतमनेवं य ।
 ३०० यरणादिति येन्नोपलक्षणार्थेति काष्णार्जिनिः ।
 ३०१ आनर्थक्यमिति येन्न तदपेक्षत्वात् ।
 ३०२ सुकृतदृष्टते अवेति तु भादरिः ॥

अधिकरण ०८९ अनिष्टदिकार्याधिकरणम् ॥

सूत्र ३०३ अनिष्टादिकारिणामपि य श्रुतम् ।
 ३०४ संयमने त्वनुभूयेतरेषामारोडावरोडी तद्गतिदर्शनात्
 ३०५ स्मरन्ति य ।
 ३०६ अपि य सप्त ।
 ३०७ तत्रापि य तद्व्यापारादविरोधः ।
 ३०८ विधाकर्मणोरिति तु प्रकृतत्वात् ।
 ३०९ न तृतीये तथोपलब्धः ।
 ३१० स्मर्यतेऽपि य लोके ।
 ३११ दर्शनाय्य ।
 ३१२ तृतीयशब्दावरोधः संशोकजस्य ॥

अधिकरण ०९० साभाव्यापत्त्यधिकरणम् ॥

सूत्र ३१३ साभाव्यापत्तिरुपपत्तेः ॥

अधिकरण ०९१ नातिथिराधिकरणम् ॥

सूत्र ३१४ नातिथिरेण विशेषात् ॥

अधिकरण ०९२ अन्याधिष्ठिताधिकरणम् ॥

सूत्र ३१५ अन्याधिष्ठितेषु पूर्ववदभिलापात् ।
 ३१६ अशुद्धमिति येन्न शब्दात् ।
 ३१७ रेतःसिग्योगोऽथ ।
 ३१८ योनेः शरीरम् ॥

अध्ययः ३ साधन

पाठ २

अधिकरण ९३-१००

सूत्राणि ३१९-३५९

- अधिकरण ०८३ सन्ध्याधिकरणम् ॥
- सूत्र ३१८ सन्ध्ये सुष्टिराह लि ।
 ३२० निर्मातारं यैके पुत्राद्यश्च ।
 ३२१ मायामात्रं तु कास्त्वनिभिव्यक्तस्वरूपत्वात् ।
 ३२२ सूयकश्च लि श्रुतेरायक्षते य तद्विदः ।
 ३२३ पराभिध्यानात् तिरोहितं ततो ऽयस्य बन्धविपर्ययौ ।
 ३२४ दैवयोगाद्वा सोऽपि ॥
- अधिकरण ०८४ तदभावाधिकरणम् ॥
- सूत्र ३२५ तदभावो नाडीषु तच्छ्रुतेरात्मनि ह ।
 ३२६ अतः प्रबोधोऽस्मात् ॥
- अधिकरण ०८५ कर्मानुस्मृतिशब्दविध्यधिकरणम् ॥
- सूत्र ३२७ स एव य कर्मानुस्मृतिशब्दविधिभ्यः ॥
- अधिकरण ०८६ मुग्धेऽर्धसम्पत्त्यधिकरणम् ॥
- सूत्र ३२८ मुग्धेऽर्धसम्पत्तिः परिशेषात् ॥
- अधिकरण ०८७ उभयलिङ्गाधिकरणम् ॥
- सूत्र ३२९ न स्थानतोऽपि परस्थोभयलिङ्गं सर्वत्र लि ।
 ३३० न भेदादिति येन प्रत्येकमतद्वयनात् ।
 ३३१ अपि यैवमेके ।
 ३३२ अरूपवदेव लि तत्प्रधानत्वात् ।
 ३३३ प्रकाशवश्यावैयर्थ्यात् ।
 ३३४ आह य तन्मात्रम् ।
 ३३५ दर्शयति याथो अपि स्मर्यते ।
 ३३६ अत एव योपमा सूर्य्युक्तादिवत् ।
 ३३७ अम्बुवदत्राहणान्तु न तथात्वम् ।
 ३३८ वृद्धिद्वासाभाक्त्वमन्तर्भावाद्दुभयसामञ्जस्यादेवम् ।
 ३३९ दर्शनास्य ॥
- अधिकरण ०८८ प्रकृतैतावत्त्वाधिकरणम् ॥

सूत्र ३४० प्रकृतैतावत्त्वं हि प्रतिषेधति ततो ब्रवीति च भूयः ।
 ३४१ तदव्यक्तमाह हि ।
 ३४२ अपि संराधने प्रत्यक्षानुमानाभ्याम् ।
 ३४३ प्रकाशादिवय्यावैशेष्यं प्रकाशश्च कर्मण्यभ्यासात् ।
 ३४४ अतोऽनन्तेन तथा हि सिद्ध्यम् ।
 ३४५ उभयव्यपदेशात्त्वद्विदुषुऽलवत् ।
 ३४६ प्रकाशाश्रयवद्वा तेजस्त्वात् ।
 ३४७ पूर्ववद्वा ।
 ३४८ प्रतिषेधाच्च ॥

अधिकरण ०८८ पराधिकरणम् ॥

सूत्र ३४९ परमतः सेतून्मानसम्बन्धभेदव्यपदेशेभ्यः ।
 ३५० सामान्यात्तु ।
 ३५१ बुद्ध्यर्थः पादवत् ।
 ३५२ स्थानविशेषात् प्रकाशादिवत् ।
 ३५३ उपपत्तेश्च ।
 ३५४ तथाऽन्यप्रतिषेधात् ।
 ३५५ अनेन सर्वगतत्वमायामशब्दाद्विभ्यः ॥

अधिकरण १०० कृलाधिकरणम् ॥

सूत्र ३५६ कृलमत उपपत्तेः ।
 ३५७ श्रुतत्वाच्च ।
 ३५८ धर्मं जैमिनिरत एव ।
 ३५९ पूर्वं तु बादरायणो हेतुव्यपदेशात् ॥

अध्याय ३

पाद ३

अधिकरण १०१-१३६

सूत्र ३६०-४२०

अधिकरण १०१ सर्ववेदान्तप्रत्ययाधिकरणम् ॥

सूत्र ३६० सर्ववेदान्तप्रत्ययं योदनाद्यविशेषात् ।
 ३६१ भेदान्नेति येनैकस्यामपि ।
 ३६२ स्वाध्यायस्य तथात्वेन हि समाचारेऽधिकाराच्च

सववच्य तन्नियमः ।

उ६३ दर्शयति च ॥

अधिकरण १०२ उपसंखाराधिकरणम्

। सूत्र ३६४ उपसंखारोऽर्थाभेदाद्धिषोषवत् समाने च ॥

अधिकरण १०३ अन्यथात्वाधिकरणम् ॥

सूत्र ३६५ अन्यथात्वं शब्दादिति येत्राविशेषात् ।

उ६६ न वा प्रकरणभेदात् परोवरीयस्त्वादिवत् ।

उ६७ संज्ञातश्चेत्तदुक्तमस्ति तु तदपि ॥

अधिकरण १०४ व्याप्त्यधिकरणम् ॥

सूत्र ३६८ व्याप्तेश्च समञ्जसम् ॥

अधिकरण १०५ सर्वभेदाधिकरणम् ॥

सूत्र ३६९ सर्वाभेदादन्यत्रेमे ॥

अधिकरण १०६ आनन्दाद्यधिकरणम् ॥

सूत्र ३७० आनन्दाद्यः प्रधानस्य ।

३७१ प्रियशिरस्त्वाद्यप्राप्तिरुपचयापचयौ हि भेदे ।

३७२ छतरे त्वर्थसामान्यात् ॥

अधिकरण १०७ आध्यानाधिकरणम्

। सूत्र ३७३ आध्यानाय प्रयोजनाभावात्

३७४ आत्मशब्दाच्च ॥

अधिकरण १०८ आत्मगृहित्यधिकरणम् ॥

सूत्र ३७५ आत्मगृहीतिरितरवदुत्तरात् ।

३७६ अनवयादिति येत्स्यादवधारणात् ॥

अधिकरण १०९ कार्याभ्यानाधिकरणम् ॥

सूत्र ३७७ कार्याभ्यानाद्यपूर्वम् ॥

अधिकरण ११० समानाधिकरणम् ॥

सूत्र ३७८ समानं अत्रेवं चाभेदात् ॥

अधिकरण	१११ सम्बन्धाधिकरणम् ॥
सूत्र	३७६ सम्बन्धादेवमन्यत्रापि । ३८० न वा विशेषात् । ३८१ दर्शयति च ॥
अधिकरण	११२ सम्भृत्यधिकरणम् ॥
सूत्र	३८२ सम्भृतिद्युव्याप्त्यपि यातः ॥
अधिकरण	११३ पुरुषविद्याधिकरणम् ॥
सूत्र	३८३ पुरुषविद्यायामिव येतरेषामनाम्नानात् ॥
अधिकरण	११४ वेधाद्यधिकरणम् ॥
सूत्र	३८४ वेधाद्यर्थभेदात् ।
अधिकरण	११५ छान्यधिकरणम् ॥
सूत्र	३८५ छानौ तूपायनशब्दशेषत्वात् कुशाञ्छन्दस्तुत्युपगानवत्तदुक्तम् ॥
अधिकरण	११६ साम्परायाधिकरणम् ॥
सूत्र	३८६ साम्पराये तर्तव्याभावात्तथा छ्यन्ते । ३८७ छन्दत उभयाविरोधात् ॥
अधिकरण	११७ गतेरर्थवत्त्वाधिकरणम् ॥
सूत्र	३८८ गतेरर्थवत्त्वमुभयथाऽन्यथा छि विरोधः । ३८९ उपपन्नस्तत्त्वक्षारार्थोपलब्धेर्लोकवत् ॥
अधिकरण	११८ अनियमाधिकरणम् ॥
सूत्र	३९० अनियमः सर्वासामविरोधः शब्दानुमानाभ्याम् ॥
अधिकरण	११९ यावदधिकाराधिकरणम् ॥
सूत्र	३९१ यावदधिकारमवस्थितिराधिकारिकाणाम् ॥
अधिकरण	१२० अक्षरधियाधिकरणम् ॥
सूत्र	३९२ अक्षरधियां त्ववरोधः सामान्यतद्भावाभ्यामौपसदवत्तदुक्तम् ॥

- અધિકરણ ૧૨૧ ઇયદધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૩૯૩ ઇયદામનનાત્ ॥
 અધિકરણ ૧૨૨ અન્તરત્વાધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૩૯૪ અન્તરા ભૂતગ્રામવત્સ્વાત્મનઃ
 | ૩૯૫ અન્યથા ભેદાનુપપત્તિરિતિ ચેન્નોપદેશાન્તરવત્ ॥
 અધિકરણ ૧૨૩ વ્યતિહારાધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૩૯૬ વ્યતિહારો વિશિંષન્તિ હીતરવત્ ॥
 અધિકરણ ૧૨૪ સત્યાધધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૩૯૭ સૈવ હિ સત્યાદયઃ ॥
 અધિકરણ ૧૨૫ કામાધધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૩૯૮ કામાદીતરત્ર તત્ર ચાયતનાદિભ્યઃ ॥
 અધિકરણ ૧૨૬ આદરાધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૩૯૯ આદરાદલોપઃ |
 ૪૦૦ ઉપસ્થિતેડસ્તદ્વચનાત્ ॥
 અધિકરણ ૧૨૭ તન્નિર્ધારણાધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૪૦૧ તન્નિર્ધારણાનિયમસ્તદ્દૃષ્ટેઃ
 પૃથગ્ધ્યપ્રતિબન્ધઃ કૃલમ્ ॥
 અધિકરણ ૧૨૮ પ્રદાનાધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૪૦૨ પ્રદાનવદેવ તદ્દુક્તમ્ ॥
 અધિકરણ ૧૨૯ લિડ્ગભૂયસ્ત્વાધિકરણમ્ ॥
 સૂત્ર ૪૦૩ લિડ્ગભૂયસ્ત્વાત્ તદ્ધિ બલીયસ્તદપિ |
 ૪૦૪ પૂર્વવિકલ્પઃ પ્રકરણાત્ સ્યાત્ ક્રિયામાનસવત્ |
 ૪૦૫ અતિદેશાચ્ચ |
 ૪૦૬ વિઘ્નૈવ તુ નિર્ધારણાત્ |
 ૪૦૭ દર્શનાચ્ચ |

४०८ श्रुत्यादिवलीयस्त्वाय्य न बाधः ।
 ४०९ अनुबन्धादित्यः
 प्रज्ञान्तरपृथक्त्ववदृष्टश्च तदुक्तम् ।
 ४१० न सामान्याद्युपलब्धेर्मृत्युवन्न हि लोकापत्तिः ।
 ४११ परेण य शब्दस्य ताद्विध्यं भूयस्त्वात्त्वनुबन्धः ॥

- अधिकरण १३० अैकात्म्याधिकरणम् ॥
 सूत्र ४१२ अेक आत्मनः शरीरे भावात् ।
 ४१३ व्यतिरेकस्तद्भावाभावित्वान्न तूपलब्धिवत् ॥
- अधिकरण १३१ अङ्गावबद्धाधिकरणम् ॥
 सूत्र ४१४ अङ्गावबद्धास्तु न शाष्वासु हि प्रतिवेदम् ।
 ४१५ मन्त्रादिवद्भाविरोधः ॥
- अधिकरण १३२ भूमज्जयस्त्वाधिकरणम् ॥
 सूत्र ४१६ भूमः ऋतुवज्जयायस्त्वं तथा य दर्शयति ॥
- अधिकरण १३३ शब्दादिभेदाधिकरणम् ॥
 सूत्र ४१७ नाना शब्दादिभेदात् ॥
- अधिकरण १३४ विकल्पाधिकरणम् ॥
 सूत्र ४१८ विकल्पोऽविशिष्टकलत्वात् ॥
- अधिकरण १३५ काम्याधिकरणम् ॥
 सूत्र ४१९ काम्यास्तु यथाकामं समुञ्चीयेरन्न वा पूर्वउत्त्वभावात् ॥
- अधिकरण १३६ यथाश्रयभावाधिकरणम् ॥
 सूत्र ४२० अङ्गेषु यथाश्रयभावः ।
 ४२१ शिष्टेश्च ।
 ४२२ समाहारात् ।
 ४२३ गुणसाधारण्यश्रुतेश्च ।
 ४२४ न वा तत्सहभावाश्रुतेः ।
 ४२५ दर्शनाय्य ॥

પાદ	૪
અધિકરણ	૧૩૭-૧૫૩
સૂત્ર	૪૨૬-૪૭૭
અધિકરણ	૧૩૭ પુરુષાર્થાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૪૨૬ પુરુષાર્થોઽતઃ શબ્દાદિતિ બાદરાયણઃ । ૪૨૭ શેષત્વાત્ પુરુષાર્થવાદો યથાઽન્યેષ્વિતિ જૈમિનિઃ । ૪૨૮ આચારદર્શનાત્ । ૪૨૯ તત્શ્રુતેઃ । ૪૩૦ સમન્વારમ્ભણાત્ । ૪૩૧ તદ્ભૂતો વિધાનાત્ । ૪૩૨ નિયમામ્ય । ૪૩૩ અધિકોપદેશાન્તુ બાદરાયણસ્યૈવં તદ્દર્શનાત્ । ૪૩૪ તુલ્યં તુ દર્શનમ્ । ૪૩૫ અસાર્વતૃકી । ૪૩૬ વિભાગઃ શતવત્ । ૪૩૭ અધ્યયનમાત્રવતઃ ૪૩૮ નાવિશેષાત્ । ૪૩૯ સ્તુતયેઽનુમતિર્વા । ૪૪૦ કામકારેણ ચૈકે । ૪૪૧ ઉપમર્દ ચ । ૪૪૨ ઊર્ધ્વરેતઃસુ ચ શબ્દે હિ ॥
અધિકરણ	૧૩૮ પરામર્શાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૪૪૩ પરામર્શ જૈમિનિરયોદના ચાપવદિતિ હિ । ૪૪૪ અનુષ્ઠેયં બાદરાયણઃ સામ્યશ્રુતેઃ । ૪૪૫ વિધિર્વા ધારણવત્ ॥
અધિકરણ	૧૩૯ સ્તુતિમાત્રાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૪૪૬ સ્તુતિમાત્રમુપાદાનાદિતિ ચેન્નાપૂર્વત્વાત્ । ૪૪૭ ભાવશબ્દામ્ય ॥
અધિકરણ	૧૪૦ પરિપ્લવાધિકરણમ્ ॥

सूत्र	४४८ पाशिष्ववार्था ँति येत्र विशेषितत्वात् । ४४९ तथा यैकवाक्यतोपबन्धात् ॥
अधिकरए	१४१ अग्नीन्धनाद्यधिकरएाम् ॥
सूत्र	४५० अत अेव याग्नीन्धनाधनपेक्षा ॥
अधिकरए	१४२ सवर्पिेक्षाधिकरएाम् ॥
सूत्र	४५१ सवर्पिेक्षा य यज्ञादिश्रुतेरश्ववत् । ४५२ शमदमाद्युपेतः स्यात्तथाऽपि तु तद्विधेस्तदङ्गतया । तेषामवश्यानुष्ठेयत्वात् ॥
अधिकरए	१४३ सर्वान्ननुमत्यधिकरएाम् ॥
सूत्र	४५३ सर्वान्ननुमतिश्च प्राणात्यये तदर्शनात् । ४५४ अबाधाख्य । ४५५ अपि य स्मर्यते । ४५६ शब्दश्चातोऽकामकारे ॥
अधिकरए	१४४ आश्रमकर्माधिकरएाम् ॥
सूत्र	४५७ विहितत्वाख्याऽश्रमकर्मापि । ४५८ सलकाऋत्वेन य । ४५९ सर्वथाऽपि तु त अेवोत्पद्यित्वात् । ४६० अनभिभवं य दर्शयति ॥
अधिकरए	१४५ विधुराधिकरएाम् ॥
सूत्र	४६१ अन्तरा यापि तु तत्दृष्टेः । ४६२ अपि य स्मर्यते । ४६३ विशेषानुग्रहश्च । ४६४ अतस्त्वितरज्जयाथो लिङ्गाख्य ॥
अधिकरए	१४६ तद्भूताधिकरएाम् ॥
सूत्र	४६५ तद्भूतस्य तु नातद्भावो जैमिनेरपि नियमात्द्रूपाभावेभ्यः ॥
अधिकरए	१४७ अधिकारधिकरएाम् ॥

सूत्र	४६६ न याधिकारिकमपि पतनानुमानात्तद्योगात् । ४६७ उपपूर्वमपि त्वेके भावमशनवत्तदुक्तम् ॥
अधिकरण	१४८ अखिरधिकरणम् ॥
सूत्र	४६८ अखिरस्तूभयथाऽपि स्मृतेरायाराख्य ॥
अधिकरण	१४९ स्वाभ्यधिकरणम् ॥
सूत्र	४६९ स्वाभिनः इलश्रुतेरित्यात्रेयः । ४७० आर्त्विज्यमित्यौदुलोमिस्तस्मै खि परिधीयते । ४७१ श्रुतेश्च ॥
अधिकरण	१५० सडकार्यन्तरविध्यधिकरणम् ॥
सूत्र	४७२ सडकार्यन्तरविधिः पक्षेण तृतीयं तद्धतो विधादिवत् । ४७३ इत्स्नाभावात्तु गृहिलोपसंभारः । ४७४ मौनवदितरेषामप्युपदेशात् ॥
अधिकरण	१५१ अनाविष्काराधिकर्नम् ।
सूत्र	४७५ अनाविष्कुर्वन्नवयात् ॥
अधिकरण	१५२ अखिराधिकरणम् ॥
सूत्र	४७६ अखिरमध्यप्रस्तुतप्रतिबन्धे तदर्शनात् ॥
अधिकरण	१५३ मुक्तिङ्गलाधिकरणम् ॥
सूत्र	४७७ अवं मुक्तिङ्गलानियमस्तदवस्थावधृतेस्तदवस्थावधृतेः ॥
अध्यायः	४ इल अधिकरण ३८ सूत्राणि ७८
पाठ	१
अधिकरण	१५४-१६७
सूत्र	४७८-४९६
अधिकरण	१५४ आवृत्त्यधिकरणम् ॥
सूत्र	४७८ आवृत्तिरसङ्गुपदेशात् । ४७९ लिङ्गाख्य ॥
अधिकरण	१५५ आत्मत्वोपसनाधिकरणम् ॥
सूत्र	४८० आत्मेति तूपगच्छन्ति ग्राडयन्ति य ॥

अधिकरण	१५६ प्रतिकधिकरणम् ॥
सूत्र	४८१ न प्रतीके न छि सः ॥
अधिकरण	१५७ अभिमृष्ट्यधिकरणम् ॥
सूत्र	४८२ अभिमृष्टिरुत्कर्षात् ॥
अधिकरण	१५८ आदित्यादिभत्यधिकरणम् ॥
सूत्र	४८३ आदित्यादिभतयश्चाङ्ग उपपत्तेः ॥
अधिकरण	१५९ आसीनाधिकरणम् ॥
सूत्र	४८४ आसीनः सम्भवात् । ४८५ ध्यानाच्च । ४८६ अचलत्वं चापेक्ष्य । ४८७ स्मरन्ति य ॥
अधिकरण	१६० अेकाग्रताधिकरणम् ॥
सूत्र	४८८ यत्रैकाग्रता तत्राविशेषात् ॥
अधिकरण	१६१ आप्रायणाधिकरणम् ॥
सूत्र	४८९ आप्रायाणात्तत्रापि छि दृष्टम् ॥
अधिकरण	१६२ तदधिगमाधिकरणम् ॥
सूत्र	४९० तदधिगम उत्तरपूर्वाद्योरश्लेषविनाशौ तद्व्यपदेशात् ॥
अधिकरण	१६३ एतदश्लेषाधिकरणम् ॥
सूत्र	४९१ एतदश्लेषाद्येवमश्लेषः पाते तु ॥
अधिकरण	१६४ अनारब्धाधिकरणम् ॥
सूत्र	४९२ अनारब्धकार्ये अेव तु पूर्वे तदवधेः ॥
अधिकरण	१६५ अग्निहोत्राधिकरणम् ॥
सूत्र	४९३ अग्निहोत्रादि तु तत्कार्यायैव तद्दर्शनात् । ४९४ अतोऽन्यापि ङ्येडेशामुभयोः ॥

અધિકરણ	૧૬૬ વિદ્યાજ્ઞાનસાધનાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૪૯૫ ચદેવ વિદ્યયેતિ હિ ॥
અધિકરણ	૧૬૭ ઇતરક્ષપણાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૪૯૬ ભોગેન ત્વિતરે ક્ષપયિત્વા સમ્પદ્યતે ॥
અધ્યાય	૪
પાઠ	૨
અધિકરણ	૧૬૮-૧૭૮
સૂત્ર	૪૯૭-૫૧૭
અધિકરણ	૧૬૮ વાગાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૪૯૭ વાઙ્મનસિ દર્શનાચ્છબ્દાચ્ચ । ૪૯૮ અત એવ ચ સર્વાણ્યનુ ॥
અધિકરણ	૧૬૯ મનોઽધિકરણમ્ ।
સૂત્ર	૪૯૯ તન્મનઃ પ્રાણ ઉત્તરાત્ ॥
અધિકરણ	૧૭૦ અધ્યક્ષાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૫૦૦ સોઽધ્યક્ષે તદ્દુપગમાદિભ્યઃ । ૫૦૧ ભૂતેષુ તત્શ્રુતેઃ । ૫૦૨ નૈકસ્મિન્ દર્શયતો હિ ॥
અધિકરણ	૧૭૧ અસૃત્યુપક્રમાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૫૦૩ સમાના ચાસૃત્યુપક્રમાદમૃતત્વં ચાનુપોષ્ય ॥
અધિકરણ	૧૭૨ સંસારવ્યપદેશાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૫૦૪ તદાપીતેઃ સંસારવ્યપદેશાત્ । ૫૦૫ સૂક્ષ્મં પ્રમાણતશ્ચ તથોપલબ્ધેઃ । ૫૦૬ નોપમર્દેનાતઃ । ૫૦૭ અસ્યૈવ ચોપપત્તેરેષ ઊષ્મા ॥
અધિકરણ	૧૭૩ પ્રતિષેધાધિકરણમ્ ॥
સૂત્ર	૫૦૮ પ્રતિષેધાદિતિ ચેન્ન શારીરાત્ ।


	५०८ स्पष्टो ल्येकेषाम् ।
	५१० स्मर्यते य ॥
अधिकरण	१७४ वागादिलयाधिकरणम् ॥
सूत्र	५११ तानि परे तथा ल्याड ॥
अधिकरण	१७५ अविभागाधिकरणम् ॥
सूत्र	५१२ अविभागो वचनात् ॥
अधिकरण	१७६ तदोकोऽधिकरणम् ॥
सूत्र	५१३ तदोकोऽञ्ज्वलनं तत्प्रकाशितद्वारो विधासामर्थ्यात् । तच्छेषगत्यनुस्मृतियोगाच्च डाईनुगृहीतः शताधिक्या ॥
अधिकरण	१७७ रश्म्यधिकरणम् ॥
सूत्र	५१४ रश्म्यनुसारी । ५१५ निशि नेति चेन्न सम्बन्धस्य यावद्देहमावित्वात् दर्शयति य ॥
अधिकरण	१७८ दक्षिणयनाधिकरणम् ॥
सूत्र	५१६ अतश्चायनेऽपि दक्षिणे । ५१७ योगिनः प्रति य स्मर्यते स्मार्ते चैते ॥
अध्याय	४
पाद	३
अधिकरण	१७९-१८४
सूत्र	५१८-५३३
अधिकरण	१७९ अर्थिराद्यधिकरणम् ॥
सूत्र	५१८ अर्थिरादिना तत्प्रथिते ॥
अधिकरण	१८० वाय्वधिकरणम् ॥
सूत्र	५१९ वायुमब्दादविशेषविशेषाभ्याम् ॥
अधिकरण	१८१ तडिदधिकरणम् ॥

सूत्र	पर० तडितोऽधि वरुणः सम्बन्धात् ॥
अधिकरण	१८२ आतिवाडिकाधिकरणम् ॥
सूत्र	पर१ आतिवाडिकास्तल्लिङ्गात् । पर२ उभयव्यामोडात्तत्सिद्धेः । पर३ वैद्युतेनैव ततस्तत्श्रुतेः ॥
अधिकरण	१८३ कार्याधिकरणम् ॥
सूत्र	पर४ कार्यं बाहिरस्य गत्युपपत्तेः । पर५ विशेषितत्वाच्च । पर६ सामीप्यात्तु तद्व्यपदेशः । पर७ कार्यात्यये तदध्यक्षेण सहातः परमभिधानात् । पर८ स्मृतेश्च । पर९ परं जैमिनिर्मुष्यत्वात् । पर१० दर्शनाच्च । पर११ न च कार्ये प्रतिपत्त्यभिसन्धिः ॥
अधिकरण	१८४ प्रतिकालम्भनाधिकरणम् ॥
सूत्र	पर३२ अप्रतीकालम्भनात्रयतीति बाह्यरायण उभयथाऽदोषात्तत्त्वतुश्च । पर३३ विशेषं च दर्शयति ॥
अध्याय	४
पाद	४
अधिकरण	१८५-१८९
सूत्र	पर३४-पर५५
अधिकरण	१८५ सम्पद्याविर्भावाधिकरणम् ॥
सूत्र	पर३४ सम्पद्याविर्भावः स्येनशब्दात् । पर३५ मुक्तः प्रतिज्ञानात् । पर३६ आत्मा प्रकरणात् ॥
अधिकरण	१८६ अविभागेन दृष्टत्वधिकरणम् ॥
सूत्र	पर३७ अविभागेन दृष्टत्वात् ॥

अधिकरण	१८७ ब्रह्माधिकरणम् ॥
सूत्र	५३८ ब्राह्मोऽणुं जैमिनिरुपन्यासादित्यः । ५३९ यिति तन्मात्रेण तदात्मकत्वादित्यौदुलोमिः । ५४० अवेवमथ्युपन्यासात् पूर्वभावादेविरोधं भादरायणः ॥
अधिकरण	१८८ सङ्ख्याधिकरणम् ॥
सूत्र	५४१ सङ्ख्यादेव तु तन्श्रुतेः । ५४२ अत अवेव यानन्याधिपतिः ॥
अधिकरण	१८९ अभावाधिकरणम् ॥
सूत्र	५४३ अभावं भादरिशाल उच्येवम् । ५४४ भावं जैमिनिर्विकल्पामननात् । ५४५ द्वादशाहवदुभयविधं भादरायणोऽतः । ५४६ तन्वभावे सन्ध्यवदुपपत्तेः । ५४७ भावे जाग्रद्वत् ॥
अधिकरण	१९० प्रदीपाधिकरणम् ॥
सूत्र	५४८ प्रदीपवदावेशस्तथा हि दर्शयति । ५४९ स्वाध्ययसम्पत्त्योरन्यतरापेक्षमाविष्टं हि ॥
अधिकरण	१९१ जगद्व्यापाराधिकरणम् ॥
सूत्र	५५० जगद्व्यापारवर्जं प्रकरणैः सन्निहितत्वाच्च । ५५१ प्रत्यक्षोपदेशादिति येनाधिकारिकमाण्डलस्थोक्तेः । ५५२ विकारावर्ति य तथा हि स्थितिमाह । ५५३ दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने । ५५४ भोगमात्रसाध्यवित्त्वित्वाच्च । ५५५ अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ॥

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

pdf was typeset on March 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

